

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 43/16
V Luxemburgu 21. apríla 2016

Rozsudok vo veci C-377/14
Ernst Georg Radliger a Helena Radlingerová/Finway a.s.

Súdny dvor konštatuje, že povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať *ex offo*, či boli dodržané pravidlá práva Únie na ochranu spotrebiteľa, platí aj v insolvenčnom konaní

V rámci tejto povinnosti musí vnútroštátny súd tiež overiť, či boli informácie, ktoré sa musia uvádzať v zmluvách o spotrebiteľskom úvere, uvedené jasne a výstižne

V auguste 2011 si manželia Radlingerovci vzali spotrebiteľský úver od spoločnosti Smart Hypo, vo výške 1 170 000 CZK (cca 43 300 eur). Zaviazali sa zaplatiť veriteľovi sumu 2 958 000 CZK (cca 109 500 eur) v 120 mesačných splátkach (RPMN¹ úveru predstavovala 28,9 %) a tiež zaplatiť vysoké pokuty v prípade, že nesplnia svoje zmluvné povinnosti.

V septembri 2011 spoločnosť Finway, ktorej spoločnosť Smart Hypo postúpila pohľadávky voči manželom Radlingerovcom, vyzvala manželov Radlingerovcov na okamžitú úhradu celého dlhu aj s úrokmi, poplatkami a sankciami. Dôvodom pre tento postup bola okolnosť, že ju manželia po uzavretí zmluvy neinformovali o tom, že na ich majetok bola nariadená exekúcia vo výške 4 285 CZK (cca 160 eur).

V apríli 2013 Krajský soud v Prahe zistil úpadok manželov Radlingerovcov a začal insolvenčné konanie. V tomto konaní manželia popreli výšku pohľadávok prihlásených spoločnosťou Finway (4 405 531 CZK, t. j. cca 163 000 eur).

Krajský soud v Prahe sa za týchto okolností pýta Súdneho dvora, či pravidlá práva Únie na ochranu spotrebiteľa bránia českej právnej úprave, ktorá neumožňuje insolvenčnému súdu skúmať *ex offo* nekalú povahu zmluvnej podmienky dojednanú v spotrebiteľskej zmluve. Český súd chce ďalej zistiť, či musí vnútroštátny súd overiť *ex offo*, či boli informácie o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktoré sa v nich musia uvádzať, uvedené jasne a výstižne.

V dnešnom rozsudku **Súdny dvor konštatoval, že povinnosť vnútroštátneho súdu skúmať *ex offo*, či predajca alebo dodávateľ dodržal pravidlá práva Únie na ochranu spotrebiteľa,² sa vzťahuje na insolvenčné konanie a platí tiež pre úpravu v oblasti zmlúv o spotrebiteľskom úvere.**

Súdny dvor tak rozhodol, že **smernica o nekalých podmienkach³ bráni českej právnej úprave, ktorá neumožňuje súdu v insolvenčnom konaní skúmať *ex offo* nekalú povahu podmienky dojednanú v spotrebiteľskej zmluve, napriek tomu, že na tento účel má k dispozícii potrebné informácie o právnych a skutkových okolnostiach.** Táto smernica ďalej bráni predmetnej právnej úprave z dôvodu, že umožňuje popierať niektoré pohľadávky len z obmedzeného počtu dôvodov (premlčanie a zánik).

¹ Ročná percentuálna miera nákladov.

² Súdny dvor už uznal existenciu takej povinnosti vo vzťahu k niektorým ustanoveniam práva Únie v oblasti nekalých podmienok dojednaných v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv uzatvorených mimo obchodných priestorov a pri predajoch spotrebného tovaru a záruk na tento tovar.

³ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

Súdny dvor ďalej uvádza, že podľa smernice o spotrebiteľskom úvere⁴ **vnútroštátny súd, ktorému bol predložený spor týkajúci sa pohľadávok z takej zmluvy, musí skúmať ex officio aj to, či boli informácie o úvere (ako napr. RPMN), ktoré sa musia uvádzať v týchto zmluvách, uvedené jasne a výstižne.** Má ďalej povinnosť vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa vnútroštátneho práva vyplývajú z porušenia informačnej povinnosti (sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce).

Súdny dvor ďalej spresňuje, že podľa poslednej uvedenej smernice nemôže, „**celková výška úveru**“ zahŕňať sumy, ktoré vstupujú do „**celkových nákladov na úver**“, t. j. sumy slúžiace ako odmena za záväzky dojednané z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a všetky ďalšie poplatky, ktoré spotrebiteľ musí zaplatiť. **Neoprávnené zahrnutie týchto súm do celkovej výšky úveru vedie k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru a ovplyvňuje tak aj správnosť informácií, ktoré sa musia uvádzať v zmluve.**

Pokiaľ ide o posúdenie nekalej povahy sankcií uložených spotrebiteľovi, ktorý si neplní svoje záväzky, Súdny dvor konštatuje, že vnútroštátny súd musí **hodnotiť kumulatívny účinok všetkých podmienok v zmluve a** v prípade, že zistí, že niektoré z nich sú nekalé, **vylúčiť všetky nekalé podmienky** (a nielen niektoré z nich).

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, s. 66 a korigendá Ú. v. EÚ L 207, 2009, s. 14, Ú. v. EÚ L 199, 2010, s. 40, Ú. v. EÚ L 234, 2011, s. 46).